

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**IŠVADA
DĖL KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS GARANTIJOS SUTEIKIMO**

2025 gruodžio 4 d. Nr. K7-9
Kėdainiai

IŽANGA

Savivaldybė, laikydamosi skolos limitų, patvirtintų Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, gali teikti garantijas dėl Savivaldybės valdomų įmonių prisiimamų, bet neįvykdytų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitų įsipareigojimų dokumentų sutartis¹. Savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės².

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatyta išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis ir garantijų teikimo už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis priėmimas, laikantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą³.

Kėdainių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) vykdydama Vietos savivaldos įstatymo⁴ ir Tarnybos nuostatų⁵ reikalavimus bei atsižvelgdama į Kėdainių rajono Savivaldybės (toliau – Savivaldybė) mero raštą⁶, įvertino Savivaldybės galimybę suteikti garantiją už savivaldybės valdomos įmonės UAB „Kėdubusas“ ilgalaikės paskolos prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolos sutartį:

- garantuojama suma yra 2 240,0 tūkst. Eur;
- garantija neviršija 80 % pagrindinės paskolos sumos (planuojama 2 800 tūkst. Eur);
- garantijos trukmė – 60 mėnesių.

Su išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje:

<https://www.kedainiai.lt/savivalda/kontroles-ir-audito-tarnyba/auditu-ataskaitos-ir-isyvados/2031> .

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo subjektai – Savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas – 188768545, adresas – J. Basanavičiaus g. 36, Kėdainiai; UAB „Kėdubusas“ (toliau – Bendrovė), juridinis asmens kodas – 161229484, adresas – J. Basanavičiaus g. 93, Kėdainiai.

Vertinimo tikslas – išanalizuoti Savivaldybės galimybes suteikti 2 240,00 tūkst. Eur garantiją Bendrovei ilgalaikiai (60 mėn.) paskolai gauti.

Vertinimo laikotarpis – 2025 metai. Finansiniai rodikliai vertinami už 2023-2024 m., siekdami

¹ 2014-11-06 Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais) 4 str. 7 p.

² 2004-03-26 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³ 1994-04-07 Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 15 str. 2 d. 21 p.

⁴ Ten pat 67 str. 1 d. 3 p.

⁵ 2025-02-21 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-40 „Kėdainių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatai“ 11.3 p.

⁶ 2025-12-01 Kėdainių rajono savivaldybės mero raštas Nr. AS-4249 „Dėl išvados pateikimo“ 1289 (su vėlesniais pakeitimais).

išsamaus vertinimo, tam tikrais atvejais analizuosime ir 2025 m. faktinius ir prognozesinius duomenis.

Vertinimo kriterijai. Garantijos suteikimo teisėtumas ir pagrįstumas vertinamas analizuojant atitiktį teisės aktams:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui⁷;
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁸;
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniam įstatymui⁹;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms Savivaldybių skolinimosi taisyklėms¹⁰.

Vertinimo metodai. Siekiant gauti vertinimo tikslams reikalingus įrodymus:

- Savivaldybės suteiktų garantijų pokyčių analizė;
- Savivaldybės įsiskolinimų pokyčių analizė;
- Savivaldybės garantijų limitų skaičiavimas;
- Bendrovės finansinių duomenų ir rodiklių analizė.

Atlikdami vertinimą darėme prielaidą, kad visi vertinimui pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

VERTINIMO REZULTATAI

Savivaldybės garantijų limitas

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu nustatyti garantijų limitai¹¹ – savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 10 procentų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos.

Visas galimas 2025 m. Savivaldybės garantijų limitas – 6 570,6 tūkst. Eur¹². Savivaldybės garantijų limitas leidžia Savivaldybei suteikti 2 240,00 tūkst. Eur garantiją, tai sudarytų 34,09 proc. galimų įsipareigojimų pagal garantijas.

Garantijos suteikimo pagrįstumas

⁷ 1994-07-07 Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ 1990-07-30 Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ 2014-11-06 Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas Nr. XII-1289 (su visais pakeitimais).

¹⁰ 2004-03-26 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ 2014-11-06 Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais) 4 str. 7 p.

¹² ((2025 m. GPM 52 055,0+ (2024 m. pajamų įvykdymas 99 238,6 – 2024 m. GPM 49 018,7 – dotacijos 36 568,6))*10/100).

Pagrindinė Bendrovės veikla - keleivių vežimas autobusais vietinio (miesto ir priemiesčio) susisiekimo maršrutais. Autobusų parką sudaro 46 keleiviniai autobusai, iš jų 19 autobusų turi daugiau kaip 30 sėdimų vietų, o 27 autobusai – iki 30 sėdimų vietų. Keleivinių autobusų parko (46 autobusai) likutinė balansinė vertė 2025-10-31 buvo 890 299 Eur. Pažymėtina, kad iš 46 autobusų net 20 autobusų likutinė vertė yra lygi 0 arba 1 eurui.

Papildoma vykdoma veikla - kitų įmonių maršrutinių autobusų įvažiavimai į stoties teritoriją, informacijos stotelės priežiūra, patalpų nuoma, prekybos vietų nuoma, automobilių parkavimas, reklama, transporto priemonių remonto paslaugos.

Bendrovės veikla ir finansinė būklė didžiąja dalimi priklauso nuo Savivaldybės tarybos priimamų sprendimų – vietinio susisiekimo keleivinio transporto tarifų nustatymo, nuostolingų maršrutų priskyrimo ir įsipareigojimų jų vykdymui, keleivių vežėjų patiriamų nuostolių kompensavimo bei transporto lengvatų pajamų atlyginimo tvarkos. Bendrovė yra įpareigota aptarnauti visuomenei būtinus maršrutus, iš kurių dauguma yra nuostolingi.

Bendrovės pagrindiniai veiklos tikslai išvardinti Savivaldybės atnaujintame lūkesčių rašte ¹³.

Autobusų parko modernizavimas planuojamas diegiant ekologiškas transporto priemones ir infrastruktūrą, mažinančią poveikį aplinkai. Bendrovė planuoja atnaujinti savo autobusų parką, t. y. eksploatuoti tik elektrinius autobusus bei įrengti jiems reikalingą įkrovimo infrastruktūrą. 2026 m. ir planuojama įsigyti 10 elektrinių miesto tipo žemagrindžių autobusų (jau eksploatuoja 2 MIDI klasės autobusus, pagamintus 2023 m.). Ekologiškų transporto priemonių naudojimas ne tik sumažins išmetamo CO₂ kiekį, bet ir padės mažinti ilgalaikės eksploatacijos išlaidas. Šis uždavinys atitinka tiek Savivaldybės lūkesčius, tiek Europos Sąjungos (toliau - ES) reikalavimus ir tikslus, susijusius su klimato kaitos mažinimu ir viešojo transporto žalumu. Modernus ir ekologiškas viešasis transportas prisidės prie tvarios ir subalansuotos rajono savivaldybės plėtros: mažins neigiamą poveikį aplinkai, gerins eismo saugą, didins pagrindinių paslaugų prieinamumą bei gyventojų mobilumą.

Bendrovė planuoja imti ilgalaikę paskolą 2 800,00 tūkst. Eur investicijoms finansuoti (5 vnt. mikro autobusų įsigijimui, 5 vnt. midi autobusų įsigijimui, 5 vnt. įkrovimo stotelių įsigijimui, 60 mėn. terminui), kurios užtikrinimui bus reikalinga 2 240,00 tūkst. Eur Savivaldybės garantija. Vadovaujantis Savivaldybės atnaujintu lūkesčių raštu ¹⁴ priemonių įgyvendinimui bei Bendrovės 2026 m. modernizavimo planu, kuriam buvo pritarta Kėdainių rajono savivaldybės tarybos posėdyje 2025-11-28 sprendimu Nr. TS-319.

Investicinė nauda, įsigyjant modernius ekologiškus elektrinius autobusus:

- atitiktis ES ir Lietuvos žaliajam kursui, pereinant prie tvaresnio viešojo transporto;
- sumažėjusi aplinkos tarša ir tylesnis, švaresnis transporto priemonių parkas;
- didesnis transporto patikimumas ir keleivių pasitenkinimas, nes nauji autobusai yra modernesni, saugesni ir patogesni;
- pagerėjusi paslaugų prieinamumo kokybė, ypač žmonėms su negalia, dėl žemagrindžių ir šiuolaikinėmis sistemomis aprūpintų transporto priemonių.

Investicijos sudarys pagrindą tolesniam Bendrovės veiklos modernizavimui ir regiono mobilumo gerinimui.

¹³ 2024-10-31 Kėdainių rajono savivaldybės atnaujintas lūkesčių raštas Nr. AS-3944.

¹⁴ 2024-10-31 Kėdainių rajono savivaldybės atnaujintas lūkesčių raštas Nr. AS-3944.

Bendrovės finansiniai rodikliai

2023 metais Savivaldybės administracija kompensavo Bendrovei patirtus nuostolius už keleivių vežimą vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais – 1 122,00 tūkst. Eur. Ši priemonė buvo patvirtinta Savivaldybės 2023-2025 m. strateginiame veiklos plane¹⁵. Kelionės išlaidos kompensuotos – 774,40 tūkst. Eur.

2024 metais Savivaldybės biudžete¹⁶ buvo numatyta 1 590,0 tūkst. Eur asignavimų, panaudota 1 588,7 tūkst. Eur, iš jų: už vežėjų nuostolius (EKK kodas 2.8.1.) 793,3 tūkst. Eur, už lengvatinių nemokamą keleivių vežimą (EKK kodas 2.7.2.) 795,4 tūkst. Eur. Gautų lėšų nepakako, Bendrovė užbaigė metus nuostolingai, didžiausią poveikį neigiamam rezultatui įtakojo pagrindinės veiklos sąnaudų didėjimas (per 2024 m. – 377,2 tūkst. Eur, arba 16,8 proc.). Bendrovės išsipareigojimai per tą patį laikotarpį padidėjo 420 tūkst. Eur., o gautinos sumos per vienerius metus atitinkamai 36,2 tūkst. Eur. Santykinis išiskolinimo rodiklis (po dotacijų) per 2024 m. padidėjo 0,2 Eur, t. y. 2023 m. Bendrovės vienam turto eurui teko 0,11 skolų, o 2024 m. – 0,31 Eur. Grynojo pelno marža 2023 m. siekė 4,4 ir 2024 m. buvo neigiama -14,6, ROE – atitinkamai 3,3 ir -13,2.

Bendrovės finansiniai rodikliai 2026–2031 m. prognozuojamu laikotarpiu neatitinka tvaraus finansavimo kriterijų (prognozuota pagal 2024 m. faktinius duomenis), negeneruoja pakankamų nuosavų lėšų planuojamų išsipareigojimų savalaikiam vykdymui. Sėkmingas planuojamų investicijų įgyvendinimas priklauso nuo Savivaldybės dotacijų, kurių poreikis ir buvo pristatytas su Bendrovės 2026 m. modernizavimo planu ir jam buvo pritarta 2025-11-28 Taryboje, sprendimu Nr. TS-319. Bendras 2026–2031 m. laikotarpiu planuojamų lėšų poreikis – 3 430,00 tūkst. Eur.

Savivaldybės įsitraukimas yra esminis veiksnys stabilizuojant Bendrovės veiklą.

Pagrindinė rizika – poveikis Savivaldybės biudžetui, nes garanto atsakomybė yra subsidiari, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso¹⁷ garantijos samprata. Garantijos įvykdymas turėtų tiesioginį, tačiau valdytiną poveikį Savivaldybės biudžetui.

Rizikos sumažinimo veiksniai:

- Savivaldybė yra pajėgi finansuoti dotacijas kurių planuojamas poreikis buvo pristatytas su Bendrovės 2026 m. modernizavimo planu ir jam buvo 2025-11-28 Taryboje, sprendimu Nr. TS-319.
- garantijos suma atitinka Komisijos reglamentą (ES) 2023/2831, *de minimis* pagalbos ribas:
- garantija t. b. $\leq 80\%$ nuo paskolos sumos (planuojama 2 800 tūkst. Eur, jei paskolos suma bus mažesnė - proporcingai turi būti mažinama ir garantijos suma) ir paskolos terminas turi būti ≤ 60 mėn.
- šios investicijos yra strategiškai svarbios Savivaldybei.

Atsižvelgiant į teisinę atitiktį, Savivaldybės finansinį pajėgumą ir Bendrovei svarbias investicijas, garantijos suteikimas yra galimas.

¹⁵ 2023-01-27 Kėdainių rajono savivaldybės 2023-2025 m. strateginis veiklos planas, sprendimas Nr. TS-1.

¹⁶ 2024-02-15 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-7 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁷ Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas, 6.90 str.1 d.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ

Savivaldybės administracija ir Bendrovės vadovybė yra atsakingos už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti dokumentai ir duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Savivaldybės administracija teisės aktų nustatyta tvarka yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų skolinių įsipareigojimų ir paskolų panaudojimo kontrolę, savalaikį atsiskaitymą, skolinių įsipareigojimų apskaitą, taip pat už Savivaldybės skolos ir suteiktų garantijų limitų vykdymo priežiūrą.

Bendrovė ir Bendrovės valdyba teisės aktų ir sudarytų sutarčių nustatyta tvarka yra atsakinga už paskolos lėšų naudojimo teisėtumą, tikslingumą ir efektyvumą, už priimtų finansinių įsipareigojimų vykdymą, savalaikį atsiskaitymą su kredito įstaiga, vidaus kontrolės užtikrinimą bei teisingą ir savalaikę informacijos apie finansinius įsipareigojimus teikimą Savivaldybei.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą, būtiną Savivaldybės tarybos sprendimui dėl Savivaldybės garantijos suteikimo Bendrovei jos ilgalaikės paskolos ėmimui. Vertinimas atliktas siekiant nustatyti, ar garantijos suteikimas atitiktų teisės aktuose nustatytus garantijų limitus t. y. vertinta Savivaldybės skolinimosi atitiktis imperatyvioms teisės normoms (privalomiems reikalavimams).

IŠVADA

Savivaldybė, suteikdama garantiją 2 240, 00 tūkst. Eur už UAB „Kėdubusas“ ilgalaikę banko paskolą (60 mėn.) investicijoms finansuoti neviršys Lietuvos Respublikos 2025 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodiklių ir Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu nustatyto garantijų limitu.

Savivaldybės kontrolierė

Asta Žukauskienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Kėdainių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba 188608971, J. Basanavičiaus g. 36, Kėdainiai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Išvada dėl Kėdainių rajono savivaldybės garantijos suteikimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-12-04 Nr. K7-9
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Asta Žukauskienė, Savivaldybės kontrolierius
Sertifikatas išduotas	ASTA ŽUKAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-12-04 15:03:22 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-12-04 15:03:56 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-10-23 09:10:14 – 2030-10-23 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.85.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-12-04 15:11:30)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-12-04 15:11:30 DBSIS